

Türkiye için 1'den (birden) fazla düşman çoktur. İran'ın, Rusya'nın, Yunanistan'ın veya Suriye'nin düşman olmasına itirazım yok, bunların her biriyle düşmanlık geliştirecek bahanemiz mevcut ancak bunların *hepsiyle birden savaşılabilecek* gücümüz yok. Yeryüzünde şu an birden fazla düşman sahibi olmayı becerebilecek tek devlet ABD, saysanız onun bile bizim kadar düşmanı yok.

Bunu söylediğim vakit, kimisinin nefsi beni *satılmışlıkla* itham etmek istiyor. Gereğine göre Rusçu, Amerikacı, İranlı, Şebbiha, Avrupalı falan diyebilirsiniz, o zamanın ruhuna göre. Savaşmanın lafla değil, bilek, silah ve ekonomi gücüyle yapıldığını düşünürsek, velakin, şunu anlarız: Kazanmanın birinci şartı yenebileceğin kadar düşman yapmaktır.

Senin Allah'tan yana olman, Allah'ın da senden yana olacağı anlamına gelmez. Onun iradesine ipotek koyar gibi, *biz iyiyiz, o halde kazanmalıyız* diye savaş yapılmaz. İyi olabiliriz, gerçekten de diğer memleketlerin yapmayacağı kadar iyilik yapmış, mültecilere bakmış olabiliriz ancak savaşlar *iyilikle* kazanılmıyor. Biz bir savaşta olduğumuzu ve bu savaşın hakkının da stratejiyle verilmesi gerektiğini hatırlamak zorundayız. *Zorundaydık* veya.

Savaş bitmiş değil belki, ancak bundan sonraki kısmın daha çok kendi iç düşmanımız PKK'ya karşı geçeceğini tahmin edebiliriz. Halep'e yürümek gibi bir niyetimiz olmadığına ve zaten bunu yapmak için konjonktür de bulunmadığına göre, ateşkes ilan edilip, de facto parçalanmış bir Suriye'de belli bölgeleri bir süre işgal altında tutarak hayatımıza devam edebiliriz. Belki, bir ihtimal.

Esad denen köpekse en başta tarumar olmuş memleketinden dolayı bu savaşı kaybetti. Bizim kaybımız onun zaferi değil, kendilerini kazanmış saymaları komik, kendi ordusu olmayan ve İran ve Rusya'nın yardımıyla ayakta duran bir devlete dönüştü. Savaş başladıktan sonra bile *çekiliyorum* diyerek bitirebilirdi, yapmadı.

Ancak bunlar, işin başında bizim *edilgen* bir strateji uyguladığımızı, İran'ı ve Rusya'yı Suriye tarafına değil, kendi tarafımıza çekmek için yeterince çalışmadığımızı unutturacak konular değil. Bugünden bakınca *nasıl olabilirdi ki?* diyebilirsiniz, ancak diyelim, hayli afaki olacak ama *Latakya üssünü bırak, sana Antalya'da, Kıbrıs'ta vs. bir yerde üs verelim* deseydik, Rusya yine de Suriye'de hasmımız olur muydu? İran'a dönüp, *mezhepçilik yapmazsan, savaştan sonra sınırdan İskenderun limanına tren yolu yaparız* deseydik, şebbihalarını bu kadar ateşle Suriye'ye salar mıydı? Konuyu Sünni/Şii kavgası formatına sokmak yerine, insanların adalet istediklerini ve bunun için isyan ettiklerini söyleseydik ve yamalı bohça konseylerini değil de, seçimle gelmiş tek bir bürokratik hiyerarşiyi tanıyacağımızı ve bunun *laik* olması gerektiğini söyleseydik, konu bu derece *cihatçılar* retoriğine dökülür müydü? Belki bunların bazısını yapamazdık, yine de hedefimiz düşmanlarımızın birleşmemesi olsaydı, bunun için yollar bulur, pazarlıklar yapardık. Diplomasinin amacı düşman ittifaklarını çatlatmak olmalıdır.

Yanlışlar yapıldı, yeterli adımlar atılamadı, kahramanlık destanı yazmanın bir şekilde barışı kazanmaktan daha önemli olduğunu düşündük ve şu an sivilleri Halep'ten kurtarmak dışında bir hedefimiz kalmadı. Allah bizi affetsin. Ülke tam bir savaşa girecek kadar kudretli değil, Suriye'yi fethetmemize kimse izin vermez ve seçim meydanlarında *Halep kazandı* demek için bu bedel çok ağır oldu.